JULKINEN, EI SISÄLLÄ VALITTAJAN LIIKESALAISUUKSIA

HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TÄYDENNYS

Mehiläinen Oy täydentää 21.10.2026 tekemäänsä hankintaoikaisuvaatimusta. Täydennyksessä esitetään ainoastaan uudet perusteet. Muilta osin Mehiläinen Oy viittaa oikaisuvaatimuksessaan jo esittämäänsä.

Toimitettu sähköpostitse osoitteeseen: kirjaus@laukaa.fi

1. TUNNISTETIEDOT

Asia

Oikaisuvaatimus julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) soveltamiseen kuuluvassa hankinta-asiassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä, prosessiosoite ja yhteyshenkilöt

Mehiläinen Oy
Y-tunnus: 1927556-5
Arkadiankatu 6
00100 Helsinki

Yhteyshenkilöt:

Heidi Meling
Myyntijohtaja, Mehiläinen Oy
heidi.meling@mehilainen.fi

Kalle Palo
Myyntipäällikkö, Mehiläinen Oy
kalle.palo@mehilainen.fi

Toivo Tolvanen
Yhtiön juristi
toivo.tolvanen@mehilainen.fi

Hankintayksikkö

Laukaan kunnanhallitus
Laukaan kunta, Y-tunnus: 0176478-2
PL 6, 41341 Laukaa
kirjaus@laukaa.fi

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva hankintapäätös

Laukaan kunnanhallituksen 5.10.2026 tekemä päätös § 237, dnro 279/02.08.00.01/2026, jolla Peurunka Oy (Y-tunnus 0176471-5) on valittu Laukaan kunnan työterveyshuoltopalvelujen tuottajaksi ajalle 1.1.2027–31.12.2029.

2. VAATIMUKSET

Mehiläinen Oy pitäytyy 21.10.2026 tekemässään oikaisuvaatimuksessa esittämissään vaatimuksissa, joiden mukaan hankintayksikkö:

1) ensisijaisesti poistaa hankintapäätöksen, sulkee Peurunka Oy:n tarjouksen tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena ja tekee uuden tarjousvertailun ilman Peurunka Oy:n tarjousta; tai

2) keskeyttää valituksenalaisen hankinnan ja käynnistää uuden hankintamenettelyn.

3. TÄYDENTÄVÄT PERUSTEET HANKINTAPÄÄTÖKSEN VIRHEELLISYYDELLE

3.1. Tarjouspyynnön kohdan 12 hylkäämisperuste

Oikaisuvaatimuksessa esitettyä täydentävänä perusteena valittaja toteaa, että tarjouspyynnön kohdan 12 mukaan tarjous hylätään, mikäli se ei vastaa tarjouspyynnön muodollisia vaatimuksia, sitä ei ole annettu määräajassa tai pyydetyssä muodossa, tarjouspyynnön liitteitä on muutettu tai ne on jätetty täyttämättä tai tarjoaja on antanut tarjouskilpailun yhteydessä vääriä tietoja. Koska ESPD-lomakkeella annetut tiedot alihankkijoiden käytöstä ovat tarjouksen omien liitteiden perusteella virheellisiä, hankintayksikkö on ollut tarjouspyynnön kohdan 12 nojalla velvollinen hylkäämään tarjouksen. Hankintayksikkö on itse sitonut harkintansa tähän ehtoon, eikä se voi tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatteiden vastaisesti jättää soveltamatta asettamaansa hylkäämisperustetta.

3.2. Vähimmäisvaatimuksen 24 muuttaminen kesken hankintamenettelyn

Vähimmäisvaatimuksen 24 mukaan tarjoaja, mahdolliset alihankkijat mukaan lukien, tuottaa työterveyshuollon palvelun Laukaassa. Vaatimus on sanamuodoltaan ehdoton ja nimenomaan edellyttää, että hankittava palvelu tuotetaan Laukaassa, eikä mitään muita suorituspaikkoja hyväksytä. Hankintayksikön 22.9.2026 antama vastaus on ilmeisessä ristiriidassa tarjouspyynnön nimenomaisen vaatimuksen kanssa sen mahdollistaessa kuvantamisen, kliinisen fysiologian tutkimusten ja erikoislääkäripalveluiden tuottamisen Laukaan sijaan myös Jyväskylässä.

Hankintayksikkö on luonnehtinut vastausta täsmennykseksi, joka ei muuta tarjouspyynnön vaatimuksia. Luonnehdinta ei ratkaise asiaa, vaan ratkaisevaa on vastauksen sisältö. Ehdottomasta vaatimuksesta, että palvelut tuotetaan Laukaassa, on vastauksella luovuttu osittain. Kyse ei siten voi olla tarjouspyynnön selventämisestä vaan sen muuttamisesta kesken hankintamenettelyn.

Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO:279/20 arvioinut ehdottomasta vähimmäisvaatimuksesta luopumista kesken hankintamenettelyn seuraavasti. Korkein hallinto-oikeus on pysyttänyt ratkaisun päätöksellään KHO:2022:1[1]:

[1] Korostukset allekirjoittaneen.

> "*Markkinaoikeus toteaa, että tarjouspyyntöön tehty muutos on merkinnyt luopumista hankinnan kohteelle asetetusta ehdottomasta vaatimuksesta, jonka mukaan galaktoosi ei häiritse määritystä.* ***Tehty muutos on muuttanut siinä määrin hankinnan kohteella asetettuja kriteereitä, että se olisi voinut houkutella potentiaalisia tarjoajia, jotka eivät ilman kysymyksessä olevaa muutosta olisi voineet jättää sellaista tarjousta, joka olisi täyttänyt hankinnan kohteelle asetetut ehdottomat vaatimukset.*** *Tätä näkemystä tukee myös se, että hankintayksikkö on markkinaoikeudessa esittänyt tehneensä kysymyksessä olevan muutoksen tarjonnan lisäämiseksi.* ***Näkemystä tukee vielä se, että ilman kyseistä muutosta voittaneen tarjoajan tarjous olisi tullut suljetuksi tarjousten vertailusta tarjouspyynnön vastaisena****.*
>
> ***Edellä todetun perusteella markkinaoikeus katsoo, että hankintayksikön hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen tekemässä hankinnan kohdetta koskevan vähimmäisvaatimuksen muuttamisessa ei ole ollut kyse hankintasäännösten sallimasta tarjouspyynnön muuttamisesta, vaan kyse on ollut hankinnan kohdetta koskevan kriteerin olennaisesta muuttamisesta kesken hankintamenettelyn****. Vaikka hankintayksikkö on julkaissut kysymyksessä olevan muutoksen johdosta korjausilmoituksen ja uuden tarjouspyynnön, ei muutoksesta tällä tavalla tiedottamisenkaan voida katsoa muutoksen luonne huomioon ottaen turvanneen kaikkien potentiaalisten tarjoajien yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuun ja olleen avoimuusperiaatteen mukaista. Muutoksen olennaisuuden johdosta korjausilmoituksen tekemistä ei voida rinnastaa alkuperäisen hankintailmoituksen julkaisemiseen.* ***Hankintamenettely olisi näin ollen tullut muutoksen olennaisuuden vuoksi keskeyttää kyseisen kohderyhmän osalta ja aloittaa uusi tarjouskilpailu****.*"

Nyt käsillä olevassa asiassa hankintayksikkö ei ole julkaissut korjausilmoitusta lainkaan, vaan muuttanut ehdotonta vähimmäisvaatimusta pelkällä lisäkysymysvastauksella. Menettely ei siten ole täyttänyt edes niitä edellytyksiä, joita markkinaoikeus piti edellä selostetussa ratkaisussaan riittämättöminä. Palveluiden tuottamispaikan osalta voidaan todeta, että palveluiden tuottamispaikka vaikuttaa hinnoitteluun ja voittanut tarjoaja on voinut epäselvällä ilmaisullaan saada perusteetonta etua. Lisäksi tehty muutos olisi voinut houkutella potentiaalisia tarjoajia, jotka eivät alkuperäisen vähimmäisvaatimuksen perusteella ole jättäneet tarjousta, mutta jotka olisivat muutetun vaatimuksen perusteella voineet osallistua tarjouskilpailuun.

Vaikka lisäkysymysvastauksella tehty muutos katsottaisiin hankintasäännösten mukaan sallituksi, on joka tapauksessa otettava huomioon, että Peurunka Oy:n tarjous ei täytä edes muutettua vaatimusta. Muutettukaan vaatimus ei nimittäin salli laboratoriopalvelujen tuottamista Jyväskylässä. Tarjouspyynnön kohdassa 2.2 laboratoriotutkimukset mainitaan nimenomaisesti hankittavina palveluina. Kunnan lisäkysymysvastauksessa laboratoriopalveluja ei ole sisällytetty niihin palveluihin, jotka voidaan toteuttaa Jyväskylässä.

Peurunka Oy:n tarjouksen liitteessä 4 ilmoitetaan kuitenkin, että Lääkärisatama Oy tuottaa Jyväskylässä osan laboratoriopalveluista. Tarjouksesta ei ilmene, mikä osa laboratoriopalveluista tuotetaan Jyväskylässä.

Laboratoriopalveluja ei siis ole sisällytetty niihin palveluihin, joita kunnan lisäkysymysvastauksen mukaan sallitaan tuotettavaksi Jyväskylässä, vaan ne tulee

vähimmäisvaatimuksen 24 mukaisesti tuottaa Laukaassa. Koska Peurunka on itse ilmoittanut Lääkärisatama Oy:n tuottavan osan laboratoriopalveluista Jyväskylässä, Peurunka Oy:n tarjous on tältä osin vähimmäisvaatimuksen 24 ja siten tarjouspyynnön vastainen. Tätä puutetta ei voida korjata jälkikäteen täsmennyksellä, jos täsmennys muuttaisi tarjouksen sisältöä tai palvelujen toteuttamispaikkaa. Hankintayksikön on hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan suljettava tarjouspyyntöä vastaamaton tarjous tarjouskilpailusta, eikä sillä ole harkintavaltaa hyväksyä tarjousta, joka ei täytä asetettua vähimmäisvaatimusta. Peurungan tarjous olisi siten tullut sulkea tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena. Hankintapäätös, jossa tarjous on hyväksytty ja otettu vertailuun, on tältä osin lainvastainen.

4. JOHTOPÄÄTÖKSET

Oikaisuvaatimuksessa jo esitettyjen perusteiden lisäksi hankintapäätöksen oikaisemista tai hankinnan keskeyttämistä puoltavat seuraavat perusteet:

- Hankintayksikkö on tarjouspyynnön kohdan 12 nojalla sitoutunut hylkäämään tarjouksen, jossa on annettu vääriä tietoja, ja Peurunka Oy:n ESPD-lomakkeella antamat tiedot alihankkijoiden käytöstä ovat virheellisiä.

- Hankintayksikkö on 22.9.2026 antamallaan lisäkysymysvastauksella luopunut osittain ehdottomasta vähimmäisvaatimuksesta 24, jonka mukaan palvelut tuotetaan Laukaassa. Kyse on hankinnan kohdetta koskevan kriteerin olennaisesta muuttamisesta kesken hankintamenettelyn, mikä on voinut vaikuttaa hinnoitteluun ja tarjoajien joukkoon. Vaikka muutos katsottaisiin sallituksi, Peurunka Oy:n tarjous ei täytä edes muutettua vaatimusta.

27.10.2026

MEHILÄINEN OY

Toivo Tolvanen

Toivo Tolvanen
Yhtiön juristi, valtuutettuna

Liitteet

Liite 1 - Valtakirja